

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 67/06-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. M. M., B., ktorou namieta porušenie jej základných práv podľa čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 157/2004, za účasti Okresného súdu Trnava, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2006 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jej základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 157/2004.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že podal „27. 5. 2004 návrh na vykonanie exekúcie. Po podaní návrhu súd nevyzýval sťažovateľa na opravu návrhu, resp. poskytnutie inej súčinnosti. Súd uznesením zo dňa 10. 9. 2004 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Sťažovateľ v predmetnej právnej veci podal odvolanie, a to dňa 18. 10. 2004. Sťažovateľ podal pre nečinnosť zo strany súdu v zmysle ustanovení zákona č. 757/2004 Z. z. dňa 14. 12. 2005 sťažnosť na prietahy v konaní. Súd vybavil podanú sťažnosť oznámením právnemu zástupcovi sťažovateľa, o skutočnosti, že vec bola podaná v rámci odvolacieho konania na Krajský súd, a to dňa 19. 12. 2005, t. j. až po podanej sťažnosti“.

Podľa sťažovateľa okresný súd spisový materiál v uvedenej veci neodôvodnene postúpil Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o podanom odvolaní až po 14 mesiacoch. Týmto podľa neho bezdôvodne pomalým konaním zo strany súdu dochádza v tomto konaní k porušeniu jeho základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, pretože sa v dôsledku nečinnosti súdu nachádza v stave právnej neistoty, ktorá ho obmedzuje v rozvoji jeho podnikateľskej činnosti, s ktorou je priamo spojená aj otázka nadobudnutia a udržania si materiálnej a osobnej zložky podnikania.

Okresný súd v uvedenej veci nekoná bez existujúcej procesnej prekážky, a tým porušuje aj sťažovateľovo základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V dôsledku nečinnosti okresného súdu sťažovateľ podaním zo 14. decembra 2005 podal podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní adresovanú predsedovi okresného súdu. Z odpovede okresného súdu z 29. decembra 2005 sa sťažovateľ dozvedel, že spis sa od 19. decembra 2005 z dôvodu ním podaného odvolania ako oprávneného nachádza na krajskom súde (zo spisu okresného súdu bolo zistené, že predkladacia správa bola vypracovaná 20. decembra 2005 a spis bol predložený krajskému súdu 23. decembra 2005, pozn. ústavného súdu).

S poukazom na namietané porušenie označených práv sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní a prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie vyniesol vo veci samej tento nálezh:

„Okresný súd Trnava v konaní sp. zn. 16 Er 157/2004 porušil základné právo spoločnosti P., s. r. o., na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1, súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky zároveň sťažovateľovi priznáva 15.000,- Sk ako primerané finančné zadosťučinenie, ktoré je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť v lehote do dvoch mesiacov na účet právneho zástupcu sťažovateľa a trovy právneho zastúpenia 5 794,- Sk, spočívajúce v zmysle ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. v dvoch úkonoch právnej služby po 2 733,- Sk a dvoch režijných paušáloch po 164,- Sk, ktoré je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť v rovnakej lehote na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) si ústavný súd vyžiadal súvisiaci spis okresného súdu, ktorý mu bol doručený 20. februára 2006 a z ktorého ústavný súd zistil takýto stav konania:

Dňa 10. júna 2004 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej. Okresný súd 10. septembra 2004 túto žiadosť zamietol. Uznesenie o zamietnutí žiadosti bolo sťažovateľovi ako oprávnenému a súdnemu exekútorovi doručené 6. októbra 2004. Sťažovateľ sa podaním z 18. októbra 2004 odvolal proti tomuto uzneseniu. Dňa 27. októbra 2004 bola zásielka s uznesením o zamietnutí sťažnosti adresovaná povinnej vrátená súdu po prvýkrát a po opätovnom doručovaní 29. novembra 2004 bola vrátená súdu po druhýkrát, a to 4. januára 2005, s poznámkou, že adresát sa na uvedenej adrese nezdržiava. Vzhľadom na to okresný súd 21. januára 2005 zisťoval trvalý pobyt povinnej v Registri obyvateľov Slovenskej republiky a na Mestskom úrade v T. Oba dopyty však boli podľa pečiatky kancelárie expedované až 26. apríla 2005. V dňoch 9. a 10. mája 2005 boli okresnému súdu doručené odpovede na uvedené dopyty. Na základe informácií vyplývajúcich z odpovedí ohľadom trvalého pobytu povinnej jej okresný súd 14. júna 2005 ustanovil opatrovníka – pracovníčku okresného súdu. Uznesenie o ustanovení opatrovníka nadobudlo právoplatnosť 22. júla 2005. Súdom ustanovená opatrovníčka prevzala zásielku 27. septembra 2005. Dňa 23. decembra 2005 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní oprávneného.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 206/03) je jedným z dôvodov odmietnutia návrhu jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú v konaní o sťažnosti možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistil priamu príčinnú súvislosť medzi postupom orgánu štátu a namietaným porušením základných práv. O zjavnej neopodstatnenosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu označeného základného práva, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti, alebo z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na konanie (napr. IV. ÚS 188/03, IV. ÚS 213/03).

K namietanému porušeniu základného práva na podnikanie (čl. 35 ods. 1 ústavy)

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy má každý právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Predmetom sťažnosti je okrem iného namietané porušenie základného práva sťažovateľa na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, a to, ako sťažovateľ uvádza, „*bezdôvodne pomalým konaním zo strany súdu*“. Sťažovateľ všeobecnému súdu vyčíta, že v dôsledku jeho nečinnosti sa nachádza „*v stave právnej neistoty, ktorá ho obmedzuje v rozvoji jeho podnikateľskej činnosti, s ktorým je priamo spojená aj otázka nadobudnutia*

a udržania si materiálnej a osobnej zložky podnikania,“ a teda de facto podľa neho „je existujúci právny stav v rozpore s ústavným právom podnikat“.

Na základe posúdenia obsahu sťažnosti, jej príloh a súvisiaceho spisu ústavný súd zistil, že neexistuje príčinná súvislosť medzi postupom (resp. nečinnosťou) okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 157/2004 a sťažovateľom namietaným porušením základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd už vyslovil, že „Právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy je zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Súčasťou takto poskytnutej záruky nie je ochrana podnikateľa pred vstupom konkurenta do zvolenej hospodárskej činnosti ani záruka, že podnikateľ bude mať úspech vo svojom podnikaní. Neúspech alebo strata podnikateľa vo svojej hospodárskej činnosti predstavuje podnikateľské riziko, ktoré musí znášať sám podnikateľ. Toto konštatovanie má oporu v ustanoveniach zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, ktoré podnikateľa definujú tak v rovine samotnej realizácie podnikateľskej činnosti, ako aj v rovine, ktorá je daná zodpovednosťou podnikateľa a v širšom zmysle znášaním hospodárskeho rizika za komplexnú podnikateľskú činnosť“ (m. m. IV. ÚS 66/03, IV. ÚS 76/03, IV. ÚS 177/04).

Nedostatok priamej príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy a namietaným postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 157/2004 vidí ústavný súd aj v tom, že týmto postupom nebola priamo dotknutá podstata práva sťažovateľa podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Je pravdou, že súčasťou úspechu alebo prosperity podnikateľa je aj, ako uvádza sťažovateľ, nadobudnutie a udržanie si osobnej a materiálnej zložky podnikania. Vymožiteľnosť pohľadávky, resp. právo na ochranu práv sťažovateľa v procese vymáhania pohľadávky vzniknutej pri podnikateľskej činnosti však nespadá pod ochranu podľa čl. 35 ods. 1 ústavy. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

***K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu
(čl. 46 ods. 1 ústavy)***

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa judikatúry ústavného súdu právo na súdnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (III. ÚS 283/03, IV. ÚS 290/04).

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čo odôvodňoval tým, že ak súd „*vo veci bez existujúcej procesnej prekážky nekoná, porušuje sťažovateľovo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a súčasne aj právo na súdnu ochranu*“. Podľa sťažovateľa „*právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ďalej precizuje a rozvíja právo na súdnu ochranu a tvorí jeden z jeho viacerých aspektov*“. Sťažovateľ ďalej uviedol, že „*nerozhodnutím v zákonnej lehote bez primeraného dôvodu je odmietnutím poskytnutia spravodlivosti zo strany súdu, a teda porušením čl. 46 ods. 1 (...)*“.

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ namietal v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na základe toho, že okresný súd konal v napadnutom konaní so zbytočnými prietahmi. Skutkovým stavom, v ktorom vidí sťažovateľ porušenie uvedeného základného práva, je teda neprimeraná dĺžka konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 16 Er 157/2004, rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote, ako aj predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní až po 14 mesiacoch od podania odvolania.

V systematike ústavy aj dohovoru sú však celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote [teda len jedného z aspektov „spravodlivého procesu“ (m. m. IV. ÚS 312/04)].

K naplneniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy dochádza vtedy, ak príslušný zákon umožňuje, aby sa právnická osoba alebo fyzická osoba domáhala svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Tohto práva sa však možno domáhať v súlade s čl. 51 ústavy len v medziach zákonov, ktoré ustanovenia čl. 46 ústavy vykonávajú. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba uplatní svoje právo v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami, orgány súdnej moci majú povinnosť umožniť každému, aby sa uplatnením práva zaručeného čl. 46 ústavy stal účastníkom súdneho konania (II. ÚS 14/01). Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd musí osobe (právnickej aj fyzickej) umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z toho postavenia vyplývajú (II. ÚS 132/02).

Podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy došlo okrem iného aj v dôsledku toho, že nebola dodržaná lehota ustanovená v § 44 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dodržiavanie zákonom ustanovených lehôt všeobecným súdom však nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, ale čl. 48 ods. 2 ústavy, a k tomu ústavný súd už zaujal stanovisko (I. ÚS 70/02), keď uviedol, že pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho - ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle

citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti skúmal, či namietaný postup okresného súdu je v príčinnej súvislosti so základným právom na súdnu ochranu, a dospel k záveru, že v okolnostiach prípadu tomu tak nie je.

Zo sťažnosti, ako aj z obsahu spisu je zrejmé, že okresný súd neodmietol v právnej veci sťažovateľa konať, konanie nezastavil a ani iným procesným úkonom nedal najavo, že nemieni vo veci sťažovateľa meritórne rozhodnúť, a sťažovateľ nepreukázal, že by jeho postup mohol viesť k záveru o existencii príčinnej súvislosti medzi jeho konaním a možným porušením uvedených práv.

Ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ namietané porušenie označeného základného práva odôvodnil poukázaním na zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v súvislosti s tvrdenými zbytočnými prietahmi v namietanom konaní považoval za zjavne neopodstatnenú a odmietol ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri jej predbežnom prerokovaní.

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru)

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo (...) a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ďalej namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 157/2004.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch.

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

S ohľadom na tieto skutočnosti neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup všeobecného súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa (I. ÚS 969/05).

Z opísaného priebehu konania možno poukázať na dve obdobia krátkodobej nečinnosti okresného súdu, a to od 21. januára 2005, keď okresný súd dal pokyn na zistenie adresy trvalého pobytu povinnej, do 26. apríla 2005, keď tento pokyn zrealizoval, a od 27. septembra 2005, keď bolo opatrovníčke doručené uznesenie o zamietnutí žiadosti, do 20. decembra 2005, keď okresný súd vypracoval predkladáciu správu krajskému súdu. V súvislosti s uvedeným ústavný súd upriamuje pozornosť aj na svoje ďalšie rozhodnutia,

v ktorých opakovane vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (m. m. I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania, a ktorý, čo sa týka oblasti občianskeho súdneho konania, vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (napr. PL. ÚS 25/01).

Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo

zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05).

Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v konaní nedochádza (a to aj napriek tomu, že vo veci nebolo ešte právoplatne rozhodnuté), je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažovateľ namietal nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní, keď uviedol, že spis bol predložený odvolaciemu súdu po 14 mesiacoch (o čom sa dozvedel z odpovede okresného súdu z 29. decembra 2005, ktorá mu bola doručená 9. januára 2006), a aj toto sa podľa neho uskutočnilo až po podanej sťažnosti na postup súdu zo 14. decembra 2005. Jeho sťažnosť však bola doručená ústavnému súdu 31. januára 2006, teda v čase, keď vec už bola postúpená odvolaciemu súdu a okresný súd v nej nekonal.

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia čl. 48 ods. 2 ústavy základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj súvisiaceho súdneho spisu ústavný súd ďalej konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa citovaných ustanovení zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu ako účinný prostriedok nápravy. Po podaní sťažnosti na priet'ahy predsedovi okresného súdu možno z ďalšieho postupu vo veci vyvodit', že okresný súd na predmetnú sťažnosť adekvátne reagoval a prijal v primeranej lehote potrebné opatrenia, keď už 20. decembra 2005 bola vypracovaná predkladacia správa krajskému súdu a 23. decembra 2005 mu bol spis aj predložený. V dôsledku toho došlo aj k odstráneniu namietaného protiprávneho stavu zapríčineného dovtedajšou nečinnosťou okresného súdu, čo podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach prípadu znamená, že sťažnosť nie je aj z tohto dôvodu opodstatnená.

Preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti považoval za zjavne neopodstatnenú, a z toho dôvodu ju odmietol.

V zmysle ustanovenia čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedeného vyplýva, že výrok, ktorým sa sťažovateľ domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia, je viazaný na vyhovie sťažnosti vo veci samej, teda na výrok ústavného súdu o porušení označených práv, ktoré sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal, orgánom verejnej moci, proti ktorému sťažnosť smeruje. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd odmietol sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní, označeným návrhom sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2006